

SOU 2019:1 Santiagokonventionen mot organhandel

MOD- Mer organdonation är en röstbärare för de som står på en väntelista för en transplantation. Vi anser att handel med mänskliga organ är en kränkning av människans värdighet och rätt till liv och det utgör ett allvarligt hot mot folkhälsan internationellt, även om problemet inte är stort i Sverige.

MOD ställer sig bakom att Sverige ska tillträda Europarådets konvention mot handel med mänskliga organ (Santiagokonventionen) och införa de förslag som utredningen (SOU 2019:1) tagit fram avseende straffrättsliga bestämmelser. Vidare ställer sig MOD även bakom de tre huvudsyften som identifierats i Santiagokonventionen:

- att förebygga, förhindra och bekämpa handel med mänskliga organ genom att föreskriva att vissa gärningar ska straffbeläggas.
- att skydda brottsoffrens rättigheter i fråga om de gärningar som straffbeläggs i enlighet med konventionen.
- att främja nationellt och internationellt samarbete när det gäller insatser mot handel med mänskliga organ.
-

Samtidigt ställer MOD sig frågande kring hur detta kommer att implementeras inom sjukvården då det ej framkommer av betänkandet. Vi undrar även hur detta kommer appliceras i de fall då personer har blivit transplanterade i länder där det inte är olagligt med organhandel (dvs. primärt Iran).

Avslutningsvis menar MOD att det **bästa sättet att motverka organhandel är att utveckla ett väl fungerande och professionellt sätt att arbeta med organdonation nationellt** och därigenom bli självförsörjande på organ. För att ha möjlighet att nå det målet behöver Sverige avsevärt förbättra hur vi arbetar med organdonation då vi ligger långt efter andra länder.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:351) om genetisk integritet m.m.

dels att 8 kap. 6 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 8 kap. 6 a §, av följande lydelse.

6§ Den som i vinstsyfte tar, överlämnar, tar emot eller förmedlar biologiskt material från en levande eller avliden människa eller väv- nad från ett aborterat foster döms till böter eller fängelse i högst två år. Till samma straff döms den som *för transplantation eller annat ändamål*

1. använder eller tar till vara sådant material trots insikt om att det tagits, överlämnats, tagits emot eller förmedlats i vinstsyfte, eller

2. använder ett organ trots insikt om att det tagits till vara utan att det har funnits förutsättningar för det enligt 3–10 §§ lagen (1995:831) om transplantation m.m.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Med biologiskt material avses även material från mänskliga ägg samt celler och cellinjer från sådana ägg.

Första stycket gäller inte blod, hår, modersmjölk och tänder. Det gäller inte heller avidentifierade cellinjer från befruktade ägg eller från ägg som har varit föremål för somatisk cellkärnöverföring.

För försök till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

Kommentar: MOD står bakom detta förslag.

6a§

Den som i annat fall än som avses i 6 § tar befattning med ett organ som tillvaratagits med insikt om att det överlämnats eller förmedlats i vinstsyfte eller utan att förutsättningar för tillvaratagande har förelegat enligt 3–10 §§ lagen om transplantation m.m. döms till böter eller fängelse högst ett år.

Kommentar: MOD står bakom detta förslag.